

Ceitec

Katarína Durkáčová

Psychologický ústav FF MU, Brno
info@psychologon.cz

Viete že CEITEC sa čoskoro stane miestom, kde sa bude skúmať, čo sa deje v mozgu ľudí, ktorí urobili chybu? Alebo prečo sú niektorí ľudia motivovaní a niektorí nie? A viete, že odborníci z CEITEC vyvíjajú podkožný čip, ktorý bude analyzovať niektoré životné funkcie a na diaľku o nich informovať lekára? Zoznámte sa s CEITEC – Stredoeurópskym technologickým inštitútom.

Do you know, that the scientists in CEITEC will be researching what happens in the brain when a human has realized that they have made a mistake? Or why some people are motivated while others are not? And do you know, that the researchers in CEITEC are developing a subdermal chip which will analyse some life functions and will inform doctors? Meet CEITEC – central european institute of technology.

Na stránkach inštitútu je [CEITEC](#) predstavený ako projekt výstavby stredoeurópskeho vedecko-výskumného centra excelencie, ktorý spoločne pripravujú Masarykova univerzita, Vysoké učení technické, Mendelova univerzita, Veterinárna a farmaceutická univerzita a ďalšie výskumné pracoviská. Projekt má za cieľ koncentrovať do Juhomoravského regiónu vedecko-výskumné kapacity a upevniť tiež väzbu českej vedy na zahraničné výskumné inštitúcie a podniky. Má sa stať miestom, ktoré vytvorí prvotriedne podmienky pre výskum jednak prístrojovým aj personálnym vybavením.

Obsahovo sa činnosť centra zameriava na niekoľko oblastí, ktorým odpovedajú jednotlivé výskumné programy: Pokročilé nanotechnológie a mikrotechnológie, Pokročilé materiály, Štruktúrna biológia, Genomika a proteomika rastlinných systémov, Molekulárna medicína, Molekulárna veterinárna medicína a konečne výskum mozgu a ľudskej mysle. Rozdelenie výskumných programov ale nebráni napĺňaniu ďalšieho z cieľov CEITECu, ktorým je riešenie multidisciplinárnych otázok.

26. septembra minulého roku CEITEC oficiálne zahájil svoju činnosť. Časť laboratórií, výukových priestorov a pracovní našla domov v rámci univerzitného kampusu Bohunice. Ďalšie štyri pavilóny budú sídliť v areály VUT Pod Palackého vrchem.

Excelentný výskum v Brne

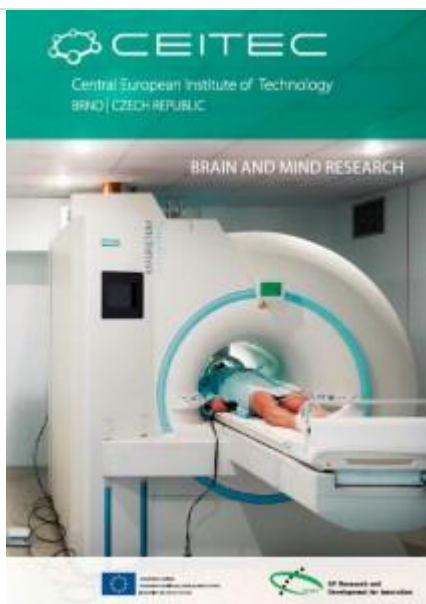
Vysokú úroveň výskumu, jeho nezávislé a transparentné posúdenie má zabezpečiť hodnotenie tunajších výskumníkov výhradne zahraničnými expertami. S najvyšším vedením CEITECu sa táto medzinárodná vedecká rada stretáva dvakrát ročne. Nastavuje kritéria hodnotenia, komentuje plánované výskumné aktivity a udáva doporučenia týkajúce sa strategického smerovania centra.

Pre ambicióznosť projektu svedčí aj program [SYLICA](#). Jeho cieľom je vytvoriť pre českých expertov pôsobiach v zahraničí porovnateľné podmienky pre prácu v CEITECu a pritiahnúť ich tak späť domov. V súčasnosti sa tiež rozvíja projekt Work-life balance vedeckých pracovníkov.

Psychológ v CEITECu

V súčasnosti by našinca v činnosti CEITECu mohol zaujímať najmä Výskumný program pre výskum mozgu a ľudskej mysle. Jeho koordinátorom je [Prof. MUDr. Ivan Rektor, CSc.](#), neurológ a prorektor MU. Program bol vytvorený pre podporu spolupráce teoretických, experimentálnych a klinických štúdií o mozgu, od molekulárnej úrovne až po úroveň správania a kognície. Plánovaný je i interdisciplinárny výskum v oblasti neuropsychológie, neurológie aj psychiatrie. Brožúru k programu si môžete prezrieť [tu](#).

Program tiež zaisťuje výuku doktorantského oboru [Neurovědy](#) v spolupráci s 1.neurologickou klinikou nemocnice sv.Anny. Klinika sa vo výskume orientuje najmä na oblasť epileptológie, klinickej neurofyziológie, funkčného neurozobrazovania, zaoberá sa tiež parkinsonovou chorobou a poruchami kognitívnych funkcií.

O excelentnosti výskumu v programe svedčí ocenenie profesora Milana Brázdila hlavnou cenou za mimoriadne výskumné výsledky s medzinárodným významom – cenou G. J. Mendela. Profesor Brázdil spoločne s ďalšími vedcami z CEITECu MU a Lekárskej fakulty MU získali cenu za publikáciu výskumu o deja vu v prestížnom časopise [Cortex](#) (impact factor: 6.080). [Štúdia](#) („Unveiling the mystery of deja vu: The structural anatomy of deja vu“ - [video rozhovor na ČT](#)) odhalila, že ľudia ktorí deja vu zažívajú, majú hipokampus významne menší než u tí, ktorí s deja vu nemajú osobnú skúsenosť. Štúdia je prvou na svete, ktorá preukázala že tento zážitok priamo ovplyvňuje konkrétne mozgové štruktúry. Článok zaznamenal veľký ohlas.

V decembri minulého roku sa navyše zástupcom CEITECu podarilo naviazať spoluprácu s kanadským Rotmanovým ústavom a Krembilovým neurovedným centrom v Toronte a na univerzite McGill v Montreale. Pripravila spolu medzigenračný výskumný projekt zdravotnej prevencie v obore populačných neurovied.

CEITEC organizuje workshopy, popularizuje vedu v médiách a na akciách ako je Týždeň vedy, vzdeláva príležitostne napríklad v rámci Mendel lectures, aj systematicky v doktorských študijných programoch. Do roku 2015 majú laboratória CEITECu čítať 25000m², v ktorých bude pracovať 557 výskumníkov zaradených do 60 výskumných skupín. Jeho činnosť môžete sledovať v pravidelných vydaniach [newsletteru](#) každý mesiac.

Zdroje:

1. ceitec.cz
2. online.muni.cz
3. veda.muni.cz

Citace článku:

Durkáčová, K. (2013). *Ceitec PsychoLogOn [online]. 2 (1), s.119-120. [cit. vložit datum citování]. Dostupný z WWW: < <http://psychologon.cz/data/pdf/190-ceitec.pdf>>. ISSN 1805-7160.*